

Dosar nr. 2r-664/19

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Florești (jud.: M. Nicorici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: E. Grumeza, N. Chircu, S. Procopciuc)

DECIZIE

11 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Adrian Armaș, reprezentat de avocatul Simion Frumusachi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă Sergiu Osadci împotriva lui Adrian Armaș cu privire la restituirea prestației,

împotriva încheierii din 10 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Adrian Armaș, reprezentat de avocatul Simion Frumusachi împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 05 septembrie 2016 Sergiu Osadci a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Adrian Armaș cu privire la restituirea prestației.

Prin hotărârea din 19 aprilie 2017 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești, acțiunea depusă de Sergiu Osadci, a fost respinsă.

La 26 aprilie 2017 Sergiu Osadci a declarat apel împotriva hotărârii din 19 aprilie 2017 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii și încasarea din contul intimatului în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Sergiu Osadci, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, a fost casată integral hotărârea instanței de fond și a fost pronunțată o nouă hotărâre de admitere a acțiunii depuse de Sergiu Osadci și a fost încasată de la Adrian Armaș în beneficiul lui Sergiu Osadci suma de 2300 de euro, în lei moldovenești, conform cursului BNM la data executării hotărârii, cu titlu de prestație. Totodată, au fost încasate de la Adrian Armaș în beneficiul lui Sergiu Osadci sumele de 6410 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată și 3869 de lei, cu titlu de taxă de stat. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 08 februarie 2018 Adrian Armaș, reprezentat de avocatul Simion Frumusachi a contestat cu recurs decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii

instanței de fond, precum și încasarea din contul intimatului a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 25 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi a fost considerat inadmisibil.

La 13 noiembrie 2018 Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri de restituire a cererii de apel depuse de Sergiu Osadci, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, ca fiind semnată de o persoană neîmpuțernicită și menținerea hotărârii instanței de fond.

Prin încheierea din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți.

La 26 martie 2019 Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi a declarat recurs împotriva încheierii din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de restituire a apelului declarat de Sergiu Osadci reprezentat de avocatul Serghei Mocanu ca fiind semnată de o persoană neîmpuțernicită și menținerea hotărârii instanței de fond.

Prin încheierea din 15 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi și a fost casată încheierea din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Bălți, pentru examinarea cererii de revizuire depuse de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți.

Prin încheierea din 10 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți.

La 30 octombrie 2019 Adrian Armaș, reprezentat de avocatul Simion Frumusachi a declarat recurs împotriva încheierii din 10 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de restituire a apelului declarat de Sergiu Osadci reprezentat de avocatul Serghei Mocanu ca fiind semnată de o persoană neîmpuțernicită și menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului, recurentul Adrian Armaș, reprezentat de avocatul Simion Frumusachi a indicat că instanța de apel și-a motivat soluția prin câteva fraze contradictorii.

Recurentul a menționat că contrar faptelor stabilite prin decizia din 15 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, precum și diametral opus constatărilor stabilite în încheierea din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, în încheierea din 10 septembrie 2019, instanța de apel și-a rejudecat soluția adoptată anterior și a constatat că de fapt cererea de revizuire nu este tardivă, iar Mocanu Sergiu avea dreptul de a exercita profesia de avocat și din acest motiv a fost respinsă cererea de revizuire ca inadmisibilă.

Recurentul a subliniat că instanța de apel nu a indicat nimic despre prevederile art. 14, 28 alin. (2) al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, și dacă Mocanu Serghei avea dreptul de a exercita profesia de avocat.

Recurentul a remarcat că din prevederile art. 15, 16 din Statutul Uniunii avocaților privind statutul profesiei de avocat nr. 302 din 29 ianuarie 2011, rezultă două situații când avocatul este exclus din Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat. Totodată, este cert faptul că Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat este dusă și controlată de Consiliul Uniunii Avocaților, iar potrivit art. 28, raportat la prevederile art.14 a Legii cu privire la avocatură, doar avocații incluși în Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat, au dreptul de a exercita profesia de avocat.

Recurentul a relevat că prin răspunsul Uniunii Avocaților nr. UA/573/18 din 05 septembrie 2018, se atestă faptul lipsei dreptului lui Serghei Mocanu, ca persoană care a semnat cererea de apel, de a exercita profesia de avocat, întrucât a fost exclus din Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat.

Recurentul a relatat că Serghei Mocanu nu a prezentat nici o probă că la momentul semnării și depunerii cererii de apel era inclus în Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat, fie un act judecătoresc care ar fi anulat sau suspendat excluderea sa din Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat.

Recurentul a precizat că prin răspunsul cu nr. UA/10/17 din 09 ianuarie 2017, se confirmă că după emiterea deciziei din 31 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău, la care a făcut referire Serghei Mocanu, ultimul s-a adresat Uniunii Avocaților cu o cerere prin care a solicitat a fi introdus în Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat, însă potrivit hotărârii din 25 aprilie 2016 a Consiliului Uniunii Avocaților, a fost respinsă cererea lui Serghei Mocanu privind introducerea în Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat.

Recurentul a menționat că avocatul Serghei Mocanu a fost în repetate rânduri sancționat de către Comisia de etică și disciplină a Uniunii Avocaților cu retragerea licenței, motiv pentru care nu se cunoaște care din aceste sancțiuni a fost suspendată prin decizia din 31 martie 2016 Curții de Apel Chișinău. De aceea ca bază urmează a fi luată anume răspunsul oficial al Uniunii Avocaților la momentul de referință.

În final, recurentul a indicat că concluziile instanței de apel precum că Serghei Mocanu avea dreptul de a exercita profesia de avocat la momentul semnării și depunerii cererii de apel sunt total eronate și contrare normelor legale expuse supra, cât și răspunsului nr. UA/573/18 din 05 septembrie 2018.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs reține că, încheierea din 10 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost expediată părților la proces la 19 octombrie 2019 (f.d. 13, vol. II) și a fost recepționată de recurentul Adrian Armaș, la 21 octombrie 2019, iar de către reprezentatul acestuia, avocatul Simion Frumusachi, la 18 octombrie 2019 (f.d. 15, 16, vol. II).

Astfel, recursul declarat de Adrian Armaș, reprezentat de avocatul Simion Frumusachi, la 30 octombrie 2019, a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă.

Examinând recursul declarat de Adrian Armaș, reprezentat de avocatul Simion Frumusachi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curtii Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Iar, în conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că, prin încheierea din 10 septembrie 2019 a Curtii de Apel Bălți, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curtii de Apel Bălți.

Iar, pentru a decide astfel, instanța de revizuire în concluzia soluției adoptate a indicat că circumstanțele menționate de către revizuent nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, or, din întreg textul cererii de revizuire rezultă că aceasta nu conține nici un temei de fapt și nici nu atestă prezența unor circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei, care ar fi de natură să justifice admiterea acestui instrument procedural și intervenția în actul judiciar irevocabil.

La caz, instanța de recurs conchide că în susținerea cererii de revizuire Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi a invocat că Serghei Mocanu nu avea dreptul de a semna cererea de apel și de a exercita profesia de avocat, întrucât a fost exclus din Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat.

Astfel, revizuentul a prezentat următoarele înscrisuri pentru redeschiderea procedurii judiciare: răspunsul Uniunii Avocaților nr. UA/573/18 din 05 septembrie 2018 și Lista avocaților cu dreptul de exercitare a profesiei de avocat pentru anul 2017.

În conformitate cu articolul 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, procedura judiciară poate fi redeschisă în cazul când au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În subsidiar, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, pe motivul unor circumstanțe esențiale și convingătoare (a se vedea cauzele *Roșca*, citată mai sus, parag. 25 sau „*Oferta - Plus*” *S.R.L.*, citată mai sus, parag. 98).

Din aceste raționamente legale, Colegiul judiciar notează că este important ca circumstanțele sau faptele noi existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere

decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, și să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

În această ordine de idei, instanța de judecată conchide că în urma analizei înscrisurilor anexate la cererea de revizuire declarată de către Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi, se atestă că acestea sunt conexe cu cererea de apel motivată depusă Sergiu Osadci, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu împotriva hotărârii din 19 aprilie 2017 a Judecătoriei Soroca, sediul Floirești, în care a avut câștig de cauză Adrian Armaș.

La caz, Colegiul judiciar opinează că legislatorul obligă revizuentul, prin prisma articolului 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, să dovedească că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

La acest capitol, instanța de recurs învederează că nu există niciun indiciu că răspunsul Uniunii Avocaților nr. UA/573/18 din 05 septembrie 2018 și Lista avocaților cu dreptul de exercitare a profesiei de avocat pentru anul 2017, care este una publică, conțin informații care au putut fi obținute de Adrian Armaș în cadrul judecării anterioare a pricinii.

Mai mult, instanța recurs reiterează că odată cu depunerea de către Adrian Armaș a recursului împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți, acesta a anexat și răspunsul anterior al Uniunii Avocaților nr. UA/103/18 din 07 februarie 2018, prin care i s-a comunicat că Serghei Mocanu nu a avut dreptul de a exercita profesia de avocat în anul 2017, pe motiv că nu a fost inclus în Lista avocaților cu drept de exercitare a profesiei de avocat. Însă, recurentul nu a declarat că se afla în așteptarea altor probe sau a întreprins niște măsuri, ce ar putea asigura prezentarea acestor înscrisuri în timpul judecării cauzei civile.

În mod corespunzător și având în vedere cele menționate, Colegiul judiciar conchide că nu există nicio dovadă în documentele prezentate de Adrian Armaș că a încercat, fără succes, să obțină acele înscrisuri, anterior judecării cauzei civile în instanța de apel și recurs.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, analizând toate materialele prezentate de revizuent, nu constată nici un temei de a deroga de la constatările Curții Europene, în jurisprudența consecventă a acesteia, pe cazuri similare, cum ar fi, *Popov v. Moldova (nr.2)*, ibidem, parag. 50 - 51; „*Oferta Plus*” *S.R.L. v. Moldova*, ibidem, parag. 105-107; *Eugenia și Doina Duca v. Moldova*, ibidem, parag. 36 – 38, „*Rusu Lintax*” *S.R.L. v. Moldova*, 13 decembrie 2016, parag. 12 -14.

În afară de aceasta, instanța de recurs relevă faptul că unul din obiectivele urmărite de către Adrian Armaș a constat în restabilirea drepturilor sale. Cu toate acestea, acest lucru nu poate să justifice o utilizare abuzivă a procedurii de revizuire (a se vedea *Eugenia and Doina Duca c. Moldova*, citată mai sus, par. 13, 33 și 34, *Jomiru și Crețu c. Moldovei*, 17 aprilie 2012, par. 37). Totodată, ar fi contrară principiului securității raporturilor juridice acceptarea spre examinare și administrarea unor înscrisuri, în calitate de circumstanțe noi, pentru obținerea cărora nu a fost depusă suficientă diligență în timpul judecării cauzei și care nu pot influența într-un mod convingător soluția anterioară a instanței de judecată.

Prin urmare, Colegiul consideră că cererea de revizuire, formulată de Adrian Armaș, conține caracteristicile „unui căi ordinare de atac” al cărui scop a fost să obțină mai mult, o nouă examinare a cauzei civile decât o veritabilă procedură de

revizuire, așa cum este prevăzut la articolele 449 - 453 din Codul de procedură civilă.

În consecință, instanța de judecată reține că înscrisurile și argumentele susținute de revizuent nu întrunesc nici o condiție de la articolul 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, iar, în atare situație, nu există temeuri legale de a admite cererea de revizuire, deoarece probele prezentate în susținerea cererii de revizuire scot în evidență aceleași circumstanțe care au fost invocate și în cadrul judecării anterioare a cauzei.

Cu referire la argumentul recurentului că Serghei Mocanu nu a prezentat nici o probă că la momentul semnării și depunerii cererii de apel era inclus în Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat, fie un act judecătoresc care ar fi anulat sau suspendat excluderea sa din Lista avocaților care au dreptul de a exercita profesia de avocat, instanța de recurs conchide că este neîntemeiat, or conform deciziei din 31 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul declarat de Serghei Mocanu, a fost casată încheierea din 31 ianuarie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău și a fost emisă o nouă decizie sub formă de încheiere prin care a admis cererea lui Serghei Mocanu privind asigurarea acțiunii și a fost suspendată, până la soluționarea irevocabilă a litigiului, executarea ordinului Ministerului Justiției nr. 657 din 10 decembrie 2015 privind retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat nr. 2163 din 26 mai 2011, eliberată avocatului Serghei Mocanu.

Iar, în conformitate cu art. 16 Cod de procedură civilă, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

În contextul normelor de drept citate supra, Colegiul reține că instanța de revizuire corect a constatat că cererea de revizuire depusă de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi este lipsită de temei de revizuire indicat expres la prevederile art. 449 Cod de procedură civilă, or, rezultând din prevederile art. 449 Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în baza unor temeuri strict stabilite de lege.

De asemenea, Colegiul notează că prin recursul declarat, recurentul nu și-a exprimat decât dezacordul cu actele de dispoziție adoptate de instanțele de judecată, însă careva circumstanțe esențiale și convingătoare care să determine redeschiderea procesului civil întru corectarea unei erori judiciare ce ar fi fost admisă la momentul judecării cauzei, nu au fost invocate și probate.

De altfel, revizuirea nu presupune rejudecarea cauzei în mod implicit, ci doar ca efect al admitterii cererii de revizuire în cazul existenței temeiurilor în acest sens. În caz contrar, poate avea loc o ingerință asupra securității raportului juridic.

Mai mult, revizuirea este o cale de atac de retractare a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor adoptate, ci în baza unor temeuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului în vederea corectării unei erori judiciare ce rezultă din circumstanțe necunoscute instanței la momentul judecării cauzei.

Totodată, Colegiul menționează că procedura de revizuire prevăzută de art. 449-453 Cod de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice care înseamnă, conform jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată, ca excepție de la acest principiu este doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (cazul Brumărescu contra României nr. 28342/95; cazul Roșca contra Moldovei nr. 6276/02).

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că admiterea cererii de revizuire declarată de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este întemeiată și emisă cu respectarea cadrului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Adrian Armaș reprezentat de avocatul Simion Frumusachi și a menține încheierea din 10 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Adrian Armaș, reprezentat de avocatul Simion Frumusachi.

Se menține încheierea din 10 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă Sergiu Osadci împotriva lui Adrian Armaș cu privire la restituirea prestației.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul

judcătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nina Vascan